

Maj 2022
Bilaga 3

Verksamhetsbeskrivning

Regionalt HVB-hem

Jasmin Åslund Löf- Borlänge Kommun
Carina Wadås- Region Dalarna

Innehåll

Bakgrund	2
Målgrupp	2
Målsättning	3
Verksamhetsinnehåll.....	3
Förutsättningar vid placering	4
Akutplatser	4
Professioner	5
SIP- samordnad individuell plan.....	6
Dokumentation	6
Uppföljning.....	6
Organisation - Dalarnas regionala HVB-samverkan	6
Styrgrupp.....	7
Vårdkommunens uppdrag och ansvar	8
Föreståndare	8

Bakgrund

I samband med en behovsinventering¹ i Dalarna bevitnade kommunerna om utmaningar med att samordna behandling och insatser för både beroendet och de psykiatriska tillstånden då ansvaret åligger flera huvudmän (Region och kommun).

Ansvaret för personer med samsjuklighet i form av missbruk och beroende och annan psykiatrisk diagnos eller närliggande tillstånd vilar på två huvudmän. 2022 var Region Dalarna och 13 kommuner² i Dalarna överens om att det fanns ett behov av ett ny samordnad organisation som tar hänsyn till att beroendet är en multidisciplinär problematik orsakad av biologiska, psykologiska och sociala faktorer. Region Dalarna och kommunerna enades om en gemensam ambition om att skapa en ny samordnad organisation via ett regionalt HVB-hem. Detta för att öka synergier mellan de kommunala och regionala insatserna, samt de olika professioner och kompetenser som samlas runt klienter/brukare för att därigenom utveckla en hållbar vårdkedja för den enskilde.

Målgrupp

Unga män och kvinnor samt ickebinära³ från 16 år till och med 20 år där det finns misstanke om samsjuklighet i form av riskbruk⁴, skadligt bruk⁵ eller beroendeproblematik⁶ i kombination med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar⁷ och- eller andra psykiska besvär⁸.

Individerna kan vara placerade på HVB-hemmet enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Placeringar enligt LPT (lagen om psykiatrisk tvångsvård), ÖPT (öppen psykiatrisk tvångsvård) och LRV (lagen om rättspsykiatrisk tvångsvård) är inte möjligt.

Under inskrivningen på HVB-hemmet ska den enskilde vara fortsatt folkbokförd i hemkommunen om förutsättningar för det finns. Gällande lagstiftning och praxis ska följas.

¹ Genomfördes 2021 i följande kommuner: Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Säter, Vansbro, Älvdalen

² Avesta, Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Leksand, Ludvika, Mora, Orsa, Rättvik, Smedjebacken, Vansbro, Älvdalen,

³ En person vars könsidentitet inte är kvinna eller man.

⁴ Ett bruk av alkohol eller droger som medför förhöjd risk för skadliga fysiska, psykiska och sociala konsekvenser utan det föreligger ett skadligt bruk eller beroende.

⁵ Upprepad substansanvändning under det senaste året som framkallar negativa sociala eller medicinska konsekvenser utan att uppfylla kriterierna för beroendesjukdom.

⁶ fastställd diagnos utifrån flertalet kriterier (fysiska abstinenssymtom, fortsatt konsumtion trots skadliga effekter, ökad tolerans m f.

⁷ Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar - ADHD/ADD, Autism, Tourettes.

⁸ Sammanfattande begrepp som inkluderar både mindre allvarliga psykiska problem och mer allvarliga symtom som uppfyller kriterierna för en psykiatrisk diagnos.

Målsättning

HVB-hemmet ska bedrivas med individens behov i fokus samt utifrån ett kvalitativt och ekonomiskt hållbart perspektiv, i vilket alla deltagande kommuner och Region Dalarna ska känna delaktighet och ansvar. Målet förankras i följande nyckelord:

Samsjuklighet & Samverkan - Skapa förutsättningar för att unga personer med misstänkt samsjuklighet får tillgång till de psykiatriska, psykosociala och sociala insatser som de är i behov av. Syftet är att säkerställa att den unge får insatser för sin samsjuklighet från bägge aktörerna. Detta ska ske genom en tydlig samverkan och ansvarsfördelning mellan Region Dalarna och kommunerna⁹.

Evidensbaserade metoder – bryta ogynnsam utveckling¹⁰.

Insyn – Kvalitetssäkra vård, omsorg och behandling genom ett systematiskt arbete med kvalitets- och ledningssystem¹¹.

Geografisk närhet - Öka möjlighet till samverkan mellan Region Dalarna och kommunerna och den enskildes övriga nätverk¹².

Ekonomi - Tillgodose den enskildes behov av en kvalitativ vård och omsorg på ett kostnadseffektivt sätt i Dalarna¹³.

Verksamhetsinnehåll

HVB-hemmet ska inneha 10 vårdplatser, vårdtiden beräknas vara 12-24 veckor.

HVB-hemmet ska:

1. Behandla riskbruk¹⁴, skadligt bruk¹⁵ eller beroendeproblematik¹⁶.
2. Utredda och behandla misstänkta neuropsykiatriska diagnoser samt andra psykiska sjukdomar så som personlighetssyndrom¹⁷, PTSD¹⁸, ångestsyndrom¹⁹ och depression²⁰

⁹ Utvärderas genom en översyn av inkomna avvikelser samt synpunkter och klagomål avseende samverkan.

¹⁰ Utvärderas genom att mäta om den unge vuxna har återaktualiserats inom ett år för liknande insats.

¹¹ Utvärderas genom att säkerställa att finnas framtagna processer och rutiner, verksamheten ska även jobba aktivt med förbättringsarbetet utifrån egenkontroller, avvikelser samt synpunkter och klagomål.

¹² Utvärderas genom enkät undersökning till anhöriga och Region och deltagande kommuner.

¹³ Utvärderas genom att mäta antal vårdtygn för respektive deltagande kommun vid start av HVB-hemmet i förhållande till efter ett års drift.
¹⁴ Ett bruk av alkohol eller droger som medför förhöjd risk för skadliga fysiska, psykiska och sociala konsekvenser utan det föreligger ett skadligt bruk eller beroende.

¹⁵ Upprepad substansanvändning under det senaste året som framkallar negativa sociala eller medicinska konsekvenser utan att uppfylla kriterierna för beroendesjukdom.

¹⁶ fastställd diagnos utifrån flertalet kriterier (fysiska abstinenssymtom, fortsatt konsumtion trots skadliga effekter, ökad tolerans mfl.

¹⁷ Text Emotionellt instabilt personlighetssyndrom och antisocialt personlighetssyndrom.

¹⁸ PTSD (posttraumatisk stress syndrom) /trauma- trauma är en dramatisk händelse som kan ge psykiska och fysiska symtom. Ca 25 % av de som varit med om ett trauma utvecklar diagnosen PTSD.

¹⁹ Ångestsyndrom är en grupp psykiska tillstånd som har rädsla och ångest med en viss varaktighet och intensitet som huvudsymtom.

Ångestsyndrom kan förkomma i olika allvarlighetsgrader.

²⁰ Kan delas in i lindrig, medelsvår och svår egentlig depression

3. Erbjudna sociala stödinsatser²¹.

Alla frågor som avser HUR såsom vilken behandling, vilka kartläggningsmetoder, hur nätverksarbetet ska bedrivas och hur vårdkedjan hålls under placeringstiden ska arbetas fram av föreståndaren för HVB-hemmet. Förslaget ska sedan presenteras för styrgruppen²² som tar beslut och godkänner förslaget.

Förutsättningar vid placering

Personer som är påverkade av alkohol eller andra substanser behöver insatser via Region Dalarnas ordinarie verksamhet innan placering, tex medicinsk bedömning, avgiftning och tillnyktring. Eventuell abstinensbehandling kan i samråd med föreståndaren ske på HVB-hemmet.

En annan förutsättning för placeringen är att den enskilde ger samtycke till att informationsutbyte kommer ske mellan Region Dalarna och den placerande kommunen.

Akutplatser

Två av de 10 vårdplatserna ska vara avsedda för akutplaceringar. De två akutplatserna är avsedda för de som behöver en snabb placering och där Kommunerna i Dalarna behöver tid för att utreda den enskildes behov.

Placeringstiden rekommenderas till 2 veckor med möjlighet till förlängning 1 - 2 veckor sedan kan en mer långvarig placering ske på behandlingshemmet.

²¹ Främja den enskildes rätt till arbete, bostad och utbildning, andra sociala stödinsatser handlar om att få hjälp att samordna sina vård- och stödåtgärder eller att som anhörig få stöd för egen del och hjälp med att hantera relationen till den som har missbruksproblem.

²² Se sida 8 för mer information

Professioner

Kommunen				Region dalarna			
Profession	Kompetens	Arbetsuppgifter	Antal tjänster	Profession	Kompetens	Arbetsuppgifter	Antal tjänster
Föreståndare	Högskoleutbildning socionom/ beteendevetare samt erfarenhet av att driva behandlingshem.	Dagligstyrning, drift-arbetsmiljö-, personal-, budgetansvar och verksamhetsutveckling. In- och utskrivningsansvar. Återrapporterar till, samt sammankallar styrgruppen.	1x 100% (mån-fre)	Läkare	Specialistläkare Psykiatri	Medicinfrågor, intyg, utredningar och diagnossättning.	20 % (mån-fre)
Behandlings-ansvarig	Högskoleutbildning och relevanta behandlingsmetoder.	Utföra viss behandling i enlighet med vårdplan och i samråd med psykolog.	1x 100% (mån-fre)				
Samordnare	Högskoleutbildning alternativt yrkesutbildning/ gedigen erfarenhet av arbetsledning inom behandlingshem.	Samordning och samverkan, övergripande dokumentationsansvar, kontakt med socialtjänst och ungdomar samt deras nätverk.	1x 100% (mån-fre)	Psykolog	Erfarenhet av utredningsarbete samt gruppbehandling. Unga vuxna samt samsjuklighet.	Utredningar, traumabehandling och färdighetsträning.	100% (mån-fre)
Behandlings-assistent	Minst tvåårig yrkeshögskola med inriktning behandling, gärna högskoleutbildning. som beteendevetare eller socionom.	Genomförandeplan, kontaktmannaskap, behandlingsarbete, och SIP.	8 x 100%	SSK	Erfarenhet av psykiatri och beroendevård, med fördel vidareutbildning inom psykiatri och/eller steg 1 KBT.	Medicinfrågor, vårdplaner, psykoedukation, utredningar. traumabehandling och färdighetsträning.	100% (mån-fre)

SIP- samordnad individuell plan

I och med att vård och stöd på HVB-hemmet tillhandahålls av två huvudmän, Region Dalarna och Kommunerna i Dalarna är SIP- samordnad individuell plan ett självklart mötesverktyg, inför placering, under placering samt inför utskrivning/planering eftervård ²³ .

Dokumentation

Dokumentation sker i respektive huvudmans verksamhetssystem. Informationsutbytet mellan professionerna ska ske via gemensamma behandlingskonferenser.

Uppföljning

Uppföljningar på individnivå sker enligt beslutade rutiner gällande, SIP, genomförandeplan och vårdplan. Uppföljning på verksamhetsnivå sker via verksamhetsberättelse av enhetschef till styrgruppen för godkännande och beslut.

Organisation - Dalarnas regionala HVB-samverkan

Alla deltagande kommuner och Region Dalarna ska känna delaktighet och ett gemensamt ansvar för HVB-hemmet. För att uppnå detta ska HVB-hemmet drivas utifrån nedanstående styrningsmodell, Dalarnas regionala HVB-samverkan.

²³ Länsövergripande överenskommelse om samverkan (regiondalarna.se)

Funktion	Vem	Roll	Mandat
Styrgrupp för Dalarnas regionala Hem för vård eller boende, HVB.	Region Dalarna och varje deltagande kommun utser en representant i chefsposition med relevanta mandat. Respektive representant från Region Dalarna och medverkande kommun har ett ansvar att fortlöpande återkoppla om HVB-hemmet och dess utveckling i organisationen och ansvarig nämnd.	Strategisk funktion, ska följa upp kvalitét och ekonomi.	Fattar eventuella beslut om HVB-hemmets inriktning eller eventuella åtgärder om HVB-hemmets utveckling. Gör uppföljningar på ekonomi tillsammans med föreståndare och ser till att boendet följer budget posterna. Ansvarar för avtal och de ingående delarna i avtalet. Beslutar om eventuella förändringar av avtalet under pågående avtalstid. Beslutar om in/utträde för kommuner.
Föreståndare	Tillsätts av värdkommunen	Operativ funktion.	Dagligstyrning, drift- arbetsmiljö-, personal, budgetansvar och verksamhetsutveckling. In- och utskrivningsansvar. Återrapporterar till styrgruppen samt är sammankallande av styrgruppen.
Värdkommun	Borlänge Kommun ¹	Socialnämnden i Borlänge Kommun är huvudman för verksamheten enligt SoL, LVU.	Värdkommunen ansvarar för tillsättningen av föreståndare i samråd med styrgruppen.

Styrgrupp

Styrgruppen ska verka strategiskt och har ett övergripande ansvar.

Region Dalarna och varje deltagande kommun ska utse en representant i chefsposition med relevanta mandat som representerar sin organisation i styrgruppen. Respektive representant har ett ansvar att fortlöpande återkoppla i sin organisation till berörd tjänsteman och nämnd om HVB-hemmets utveckling .

Styrgruppen ansvarar för att följa upp HVB-hemmets ekonomi och kvalitét. Styrgruppen har mandat att fatta eventuella beslut om HVB-hemmets ändrade inriktning och innehåll, samt vid behov fatta beslut om åtgärder. Vidare ansvarar styrgruppen för samverkansavtalen. Styrgruppen beslutar om eventuella förändringar av avtalet under pågående avtalstid. Styrgruppen beslutar om kommuners eventuella önskan om in/utträde och revidering av samverkansavtal.

Styrgruppen ska ses 4 gånger per år, eller oftare vid behov. Sammankallande är värdkommunen (föreståndaren).

Vårdkommunens uppdrag och ansvar

Huvudman för HVB-hemmet enligt Socialtjänstlagen (SoL) och lag med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) är socialnämnden i vårdkommunen.

Vårdkommunen ansvarar för att det finns en föreståndare som ansvarar för HVB-hemmet enligt socialtjänstförordningen och att ingående samverkansavtal följs.

Föreståndare

Föreståndaren har en operativroll då den har en arbetsledande funktion för hela HVB-hemmet med dagligstyrning, drift- arbetsmiljö-, personal, budgetansvar och verksamhetsutveckling.